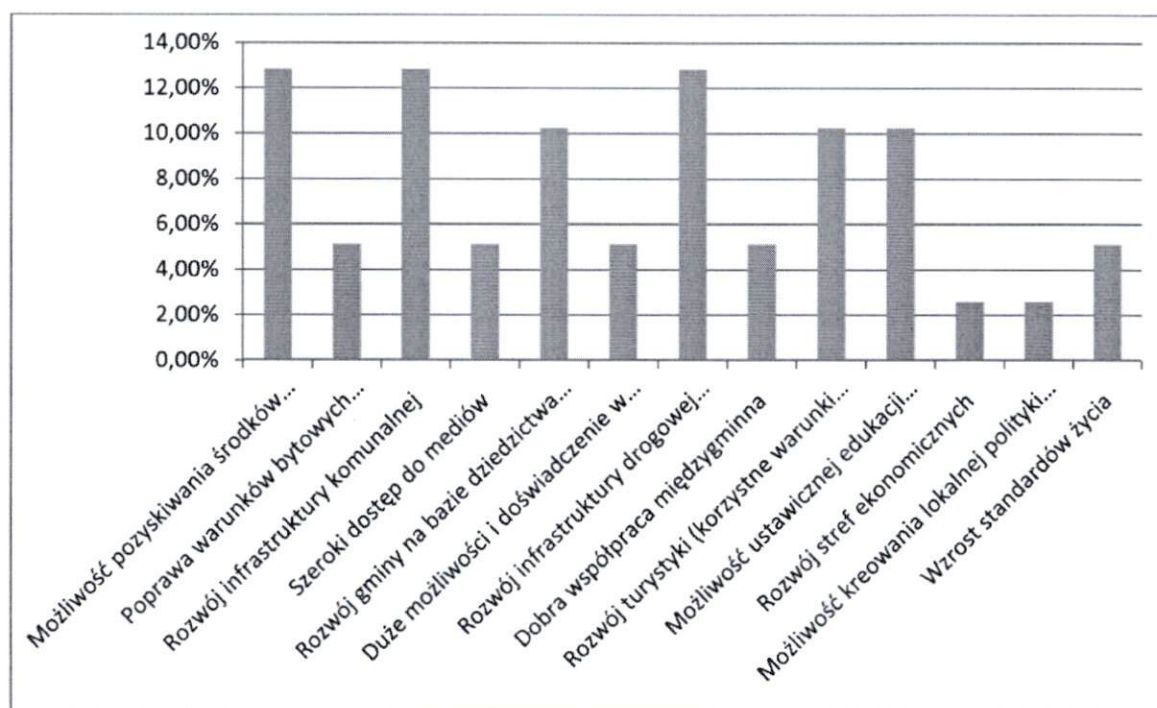

Możliwość ustawicznej edukacji (bliskość ośrodków akademickich)	4	10,26%
Rozwój stref ekonomicznych	1	2,56%
Możliwość kreowania lokalnej polityki przez samorząd	1	2,56%
Wzrost standardów życia	2	5,13%
Suma	39	100,00%

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE

Wykres 27. Porównanie szans rozwoju gminy Stolno

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE

Z powyższego wykresu wynika, że największych szans w swoim rozwoju gmina Stolno dopatruje się w możliwości pozyskiwania środków z funduszy europejskich. Najlepszą możliwym obszarem ich wykorzystania jest infrastruktura. Daje to możliwość dalszego rozwoju gminy Stolno. Poprawa stanu infrastruktury Gminy Stolno, w połączeniu z coraz większą mobilnością polskiego społeczeństwa jest czynnikiem, który może zapewnić stały dopływ potencjalnych użytkowników przedsięwzięć w przyszłości realizowanych przez gminę. Bardzo dużą szansę gmina rozpatruje w rozwoju na bazie istniejących zasobów – dziedzictwa kulturowego i historycznego. Można spodziewać się w przyszłości działań mających na celu polepszania i powiększania bazy turystycznej w obrębie gminy. Wykorzystanie i wypromowanie walorów turystycznych gminy będzie korzyścią dzięki potencjalnej możliwości zmniejszenia bezrobocia. W celu rozwoju turystyki należy kontynuować inwestycje w rozwój infrastruktury, w tym infrastruktury kulturalnej i rekreacyjnej. Oprócz rozwoju turystyki, gmina swojej szansy upatruje w możliwościach edukacyjnych. Dzięki dostępowi do dwóch dużych ośrodków akademickich, szanse kształcenia młodzieży są wysokie. Należy w przyszłości podjąć działania, zmniejszające odpływ młodych ludzi z terenów gminy po zakończeniu edukacji.

Strona | 42

czynnikami, w których gmina dopatruje się swoich szans rozwoju są ogólnodostępne na jej terenie media. Dostęp do Internetu jest czynnikiem znacząco wpływającym na zadowolenie społeczeństwa ze standardów życia. Najmniejsze spodziewane szanse rozwoju są związane z rozwojem specjalnych stref ekonomicznych w Polsce. Inne możliwości wzrostu gminy Stolno są związane z ogólnymi tendencjami w polskiej gospodarce, takimi jak: zwiększenie świadomości społecznej, większą świadomością potrzeby integrowania się, zwiększeniem wykorzystania energii odnawialnej, rozwojem rolnictwa, przekształcaniem gospodarstw rolnych w agroturystyczne.

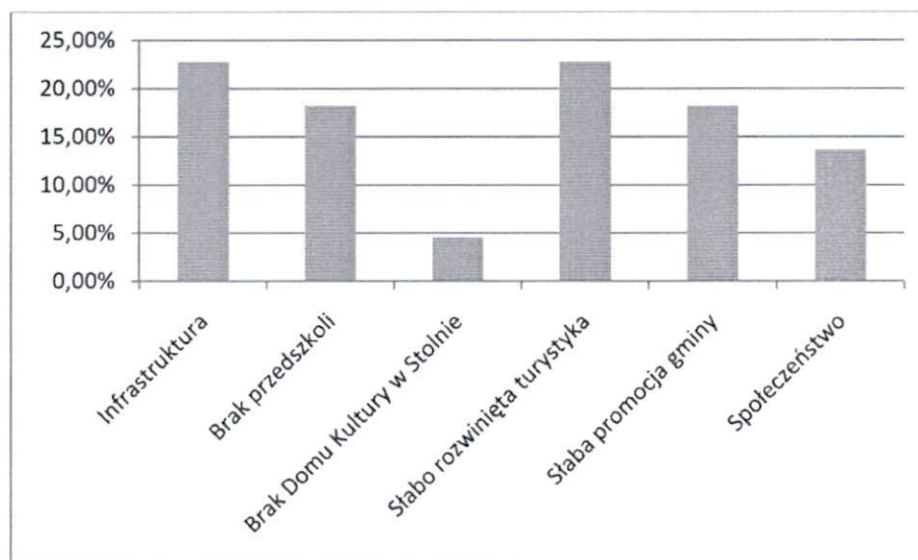
Kolejna tabela przedstawia analizę słabych stron gminy Stolno.

Tabela 11. Analiza słabych stron gminy Stolno

Słabe strony - czynniki	Wartość punktowa	Wartość procentowa
Infrastruktura, w tym wodociągowa, kulturalna, rekreacyjna oraz drogowa	5	22,73%
Brak przedszkoli	4	18,18%
Brak Domu Kultury w Stolnie	1	4,55%
Słabo rozwinięta turystyka	5	22,73%
Słaba promocja gminy	4	18,18%
Spółeczeństwo	3	13,64%
Suma	22	100,00%

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE

Wykres 28. Porównanie słabych stron gminy Stolno

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE

Na podstawie powyższej analizy można zaprezentować najważniejsze problemy gminy Stolno. Największych dopatruje się w rozwoju obecnej infrastruktury. Istnieje mało miejsc pod inwestycje. Na terenie gminy występuje słabo rozwinięta sieć kanalizacyjna. Baza turystyczna jest nierozwinięta.

Rozwinięcia wymaga także baza rekreacyjna a także kulturalna. Ważnym czynnikiem powodującym niezadowolenie mieszkańców są niewielkie możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu. Gmina Stolno znajduje się na obszarze tak zwanego „wykluczenia cyfrowego”, co oznacza że na jej terenie występuje mniej niż dwóch dostawców. Należy również zwrócić uwagę na fakt niskiego wyposażenia szkół w sprzęt komputerowy dla uczniów. Poprawienie wymienionych cech gminy Stolno będzie działaniem pozytywnie zmieniającym wizerunek i jakość życia w gminie. Ponadto przyczyni się do długookresowego wzrostu i bogacenia się społeczeństwa. Kolejnymi na liście najważniejszych słabych stron gminy Stolno jest brak przedszkoli i żłobków. Ponadto nie rozwiązany pozostaje problem biblioteki i zaplecza kulturalnego gminy. Zbyt mała jest również baza sportowa gminy, jej rozwój mógłby przyczynić się do zwiększenia zadowolenia młodych ludzi z jakości życia w gminie Stolno. W słabych stronach gminy Stolno znajdują się również kwestie społeczne. Ma się tu na myśli słabo rozwiniętą współpracę oraz mało lokalnych przedsiębiorców. Niewystarczająca jest także liczba działań ukierunkowanych na aktywizację społeczną i integrację społeczną w tym skierowaną do osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia a także do osób starszych, młodzieży, kobiet i osób niepełnosprawnych.

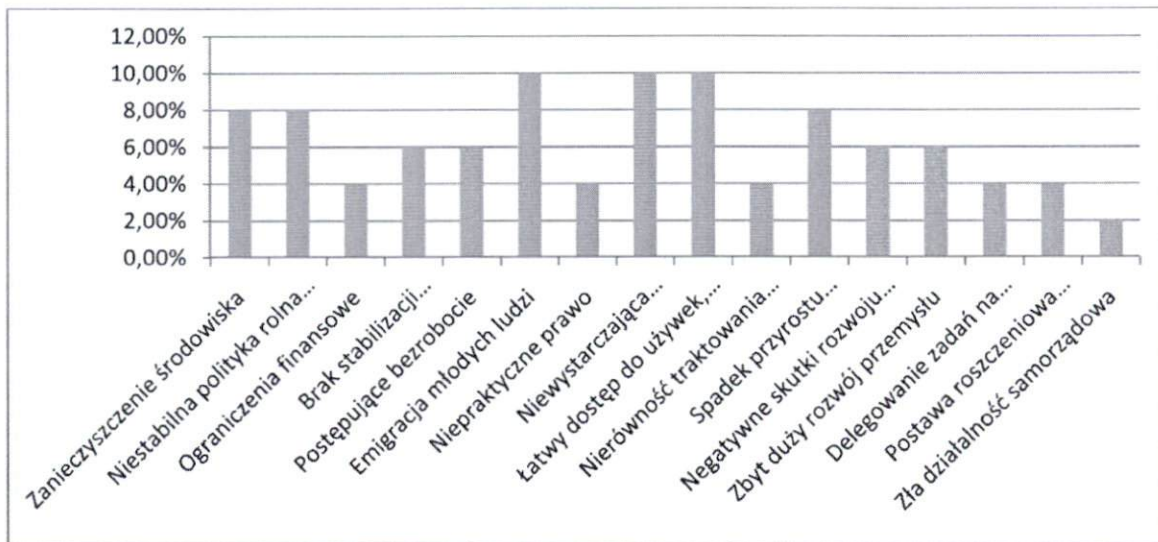
Poniższa tabela przedstawia analizę zagrożeń rozwoju gminy Stolno.

Tabela 12. Analiza zagrożeń rozwoju gminy Stolno

Zagrożenia - czynniki	Wartość punktowa	Wartość procentowa
Zanieczyszczenie środowiska	4	8,00%
Niestabilna polityka rolna państwa	4	8,00%
Ograniczenia finansowe	2	4,00%
Brak stabilizacji ekonomicznej	3	6,00%
Postępujące bezrobocie	3	6,00%
Emigracja młodych ludzi	5	10,00%
Niepraktyczne prawo	2	4,00%
Niewystarczająca współpraca sąsiedzka	5	10,00%
Łatwy dostęp do używek, patologia	5	10,00%
Nierówność traktowania mieszkańców wsi przez państwo	2	4,00%
Spadek przyrostu naturalnego	4	8,00%
Negatywne skutki rozwoju dróg tranzytowych	3	6,00%
Zbyt duży rozwój przemysłu	3	6,00%
Delegowanie zadań na samorząd bez wsparcia finansowego	2	4,00%
Postawa roszczeniowa społeczeństwa	2	4,00%
Zła działalność samorządowa	1	2,00%
Suma	50	100,00%

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE

Wykres 29. Porównanie zagrożeń rozwoju gminy Stolno

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE

Z przeprowadzonej powyżej analizy wynika, że największym zagrożeniem dla przyszłego rozwoju gminy Stolno jest odpływ młodych ludzi z jej terenu. Skutkuje to brakiem potencjału społeczeństwa w planowanych przyszłych zmianach. Brakuje wśród społeczeństwa osób chętnych do modernizacji obecnego stanu gminnej gospodarki. Brakuje młodych przedsiębiorców, którzy mogliby wykorzystać potencjał płynący z polepszającego się stanu infrastruktury gminnej. Dodatkowymi zagrożeniami, w rozwoju osób pozostających na terenie gminy są łatwy dostęp do używek oraz niewystarczająca współpraca sąsiedzka. W celu przeciwdziałania rozwoju tych czynników, należałoby podjąć działania uświadamiające wśród społeczeństwa oraz zapewnić młodym ludziom odpowiednie perspektywy rozwoju i pracy na terenie gminy. Kolejnymi ważnymi zagrożeniami są zanieczyszczenie środowiska, które może przeszkodzić przyszłemu rozwojowi turystyki w gminie oraz negatywne skutki rozwoju tras tranzytowych przechodzących przez teren gminy, które zwiększają niebezpieczeństwo wypadków komunikacyjnych. Zagroženiami zewnętrznymi są niestabilna polityka rolna państwa oraz nierówna traktowanie przez nie terenów wiejskich i miejskich. Zagrożeń w swoim rozwoju władze gminy dopatrują się również w roszczeniowej postawie społeczeństwa, które oczekuje natychmiastowych zmian od samorządów oraz w oddelegowywaniu zadań na władze gminy bez dodatkowych środków pieniężnych na ich wykonanie. Oba zjawiska powodują niekorzystny wizerunek władz gminy wśród lokalnej społeczności.

Przedstawiona w powyższym rozdziale analiza czynników zewnętrznych i wewnętrznych wpływających na jakość życia w gminie Stolno. Jej przeprowadzenie oraz uszeregowanie w kolejności od najważniejszych do najmniej ważnych daje zarys przyszłej strategii gminy Stolno. Pozwala na wstępne zdiagnozowanie występujących w gminie Stolno problemów oraz na wstępne zobrazowanie działań niezbędnych do podjęcia w najbliższych latach.

Z przeprowadzonych analiz, zarówno metodą moderowanych warsztatów z udziałem interesariuszy jak i metodą ekspercką wynika, że gmina posiada szereg słabo wykorzystanych potencjałów związanych przede wszystkim z walorami historycznymi i środowiskowymi. Rozbudowy wymaga istniejąca infrastruktura techniczna i społeczna zarówno dla potrzeb mieszkańców jak i w celu

przyciągnięcia inwestorów czy turystów oraz dla stworzenia możliwości rozwinięcia działalności gospodarczej na terenie gminy.

4. Analiza problemów gminy

Przedstawiona wcześniej analiza stanu obecnego gminy Stolno, daje możliwość poznania najważniejszych problemów na obecnym etapie jej rozwoju. Analiza SWOT pozwala na uszeregowanie jej najsilniejszych i najsłabszych stron, a także pojawiających się szans oraz zagrożeń daje ogólny zarys działań, które należy podjąć w pierwszej kolejności oraz świadomość obszarów, które są rozwinięte w gminie na dobrym poziomie. Wiedza na temat szans i zagrożeń w rozwoju gminy Stolno pozwoli na realistyczne zaplanowanie krótko i długookresowych działań gminy. Poniżej przedstawiono najważniejsze obszary, w których należy podjąć działania w ciągu najbliższych lat.

Głównym problemem gminy Stolno jest jej niezrównoważony rozwój oraz zbyt niska jakość życia mieszkańców. Na obecny stan składają się wymienione wcześniej czynniki. Główne z nich to niedostateczny rozwój infrastruktury technicznej i społecznej, zbyt mała aktywność społeczno-gospodarcza mieszkańców oraz niewystarczająca promocja walorów turystycznych gminy. Wcześniejsze zaniedbania oraz zbyt małe inwestycje w wymienione sfery życia mieszkańców przyczyniły się do powstania obecnych problemów. Wymienione wcześniej pozytywne cechy życia w gminie nie są dostatecznie wykorzystywane. Planowane działania gminy mają na celu wyeliminowanie niedogodności życia mieszkańców. Należy wykorzystać szanse płynące z zewnątrz oraz prowadzić działania w celu lepszego wykorzystania i promowania silnych stron gminy Stolno. Dalsze inwestycje w infrastrukturę, w rozwój turystyki i w promocję gminy zapewnią jej zrównoważony rozwój. Bez wyeliminowania niedociągnięć i zaniedbań w wymienionych obszarach, nie będzie możliwe podniesienie jakości życia jej mieszkańców oraz zapewnienie zrównoważonego rozwoju gminy. Obecnie jakość życia mieszkańców jest niższa od ich oczekiwań. Ponadto gmina Stolno nie ma możliwości szybkiego i zrównoważonego rozwoju, a co za tym idzie bogacenia i podnoszenia zadowolenia mieszkańców.

Poniżej omówiono sfery o największym wpływie na jakość życia mieszkańców oraz na zrównoważony rozwój gminy Stolno.

4.1 Infrastruktura techniczna i społeczna

Stan infrastruktury technicznej ma bardzo duży wpływ na jakość życia mieszkańców. Jest on także istotny jako element wpływający na decyzje inwestycyjne przedsiębiorców czy rozwój turystyki, ponieważ może stanowić ułatwienie bądź przeszkodę w danej działalności. Do infrastruktury technicznej zalicza się drogi, infrastrukturę sieciową: energetyczną, gazową, ciepłowniczą, wodno-kanalizacyjną, telefoniczną i internetową, obiekty infrastruktury społecznej, kulturalnej i rekreacyjnej (szkoły, przedszkola, ośrodki zdrowia, świetlice, place zabaw, fitnessy, ścieżki rowerowe itp.).

Niedostateczny rozwój infrastruktury drogowej wpływa negatywnie na mobilność mieszkańców. Konsekwencją niedostatecznej mobilności są ograniczone możliwości znalezienia pracy czy zdobycia wykształcenia. Zmniejsza też chęć mieszkańców do korzystania z innych elementów zaplecza społecznego gminy. Utrudnia również potencjalnym inwestorom czy turystom dostęp do gminy i

Strona | 46

poruszanie się po niej. Sieć dróg gminnych powinna być zatem rozwijana i modernizowana celem zapewnienia jak najlepszej dostępności komunikacyjnej w oparciu o ciągi komunikacyjne dróg krajowych i powiatowych.

W gminie Stolno brak jest terenów inwestycyjnych, które byłyby uzbrojone w niezbędną infrastrukturę. Wpływa to na niewielkie zainteresowanie inwestorów gminą pomimo potencjalnie dogodnych warunków (bliska odległość od ośrodków regionalnych i dobre skomunikowanie z nimi). Jest to też skorelowane z bezrobociem w gminie. Część jej mieszkańców nie jest mobilna lub nie chce szukać pracy w miastach. Zwiększenie terenów inwestycyjnych zwiększy możliwości znalezienia przez nich pracy. Brak inwestycji jest także przyczyną emigracji ludności wiejskiej do miast. Szczególnie ludzie młodzi nie widzą dla siebie przyszłości w gminie. Zwiększenie ilości inwestycji w gminie Stolno może wpłynąć pozytywnie na jej wizerunek w oczach młodych ludzi. Większe możliwości znalezienia pracy w pobliżu miejsca zamieszkania ograniczy wyjazdy z jej terenu oraz zwiększy atrakcyjność gminy także dla jej młodych mieszkańców. Przyciągnięcie inwestorów na tereny gminne będzie najlepszą możliwością rozwoju gospodarczego gminy Stolno. Rozwój ten przejawia się w większej atrakcyjności gminnego rynku pracy oraz podniesieniu dochodów mieszkańców. Rozpoczęte inwestycje z racji swojej atrakcyjności i bliskości będą w stanie przyciągać kolejne. Zaowocuje to rozwojem gospodarki gminy. Równocześnie z przygotowaniem terenów inwestycyjnych oraz przyciąganiem inwestorów należy kontynuować działania polegające na zdobywaniu środków zewnętrznych na rozwój infrastruktury. Inwestycje te zwiększą atrakcyjność terenów przeznaczonych pod inwestycje, co pozwoli gminie na pozyskanie większych dochodów.

Jako dobry należy uznać poziom telefonizacji, zaopatrzenie gminy w wodę oraz stopień melioracji gruntów. Natomiast za niedostateczny należy uznać stan sieci kanalizacyjnej. Jej niewystarczające rozbudowanie sprawia, że życie mieszkańców gminy jest uciążliwe. Przyczynia się to do odpływu mieszkańców do większych, pobliskich ośrodków miejskich, gdyż element życia powszechny w dużych miastach, jest dla nich trudno osiągalny. Inwestycje w rozwój sieci kanalizacyjnej i w budowę oczyszczalni przydomowych w bezpośredni sposób przyczynią się do zwiększenia zadowolenia mieszkańców. Równocześnie postrzeganie gminy o słabej sieci kanalizacyjnej przez mieszkańców większych ośrodków miejskich jest negatywne. Należy pamiętać, że ludność z okolicznych miast jest potencjalnym użytkownikiem zaplecza turystycznego gminy Stolno. Należy zatem jak najszybciej podjąć działania mające na celu zwiększenie dostępu sieci kanalizacyjnej w regionie.

Problemem w sferze infrastruktury społecznej jest brak przedszkoli i żłobków w gminie. Jest to niekorzystne z punktu widzenia rodziców mieszkających na terenie gminy. Ogranicza to także ich aktywność zawodową. Należy pamiętać, iż nie każdy z mieszkańców gminy jest w stanie zapewnić inną opiekę niż własną. Fakt braku placówek przyczynia się do odpływu mieszkańców gminy do miast, gdzie ich dostępność jest znacznie większa.

Dla wielu mieszkańców niemożliwe staje się pogodzenie opieki nad dzieckiem z karierą zawodową. Rozwiązanie tego problemu przyczyni się w znaczny sposób do poprawy jakości życia w gminie. W połączeniu z inwestycjami w infrastrukturę pomoże młodym ludziom połączenie pracy w mieście z mieszkaniem na terenie gminy. Zapewni to większe zadowolenie mieszkańców gminy oraz sprawi, że

Jak widać powyżej, prawie wszystkie miejscowości na jej terenie są dotknięte tym problemem. Warto zwrócić uwagę na fakt, iż okolice miejscowości Wabcz, stanowią bardzo duży obszar objęty wykluczeniem cyfrowym. Miejscowa ludność nie ma możliwości dostępu do sieci. Zgodnie z listą miejscowości wykluczonych cyfrowo w miejscowościach Wabcz, Sarnowo, Klęczkowo oraz Gorzuchowo w tej chwili nie działa ani jeden dostawca szerokopasmowego Internetu.

Jedyną miejscowością, która nie jest wpisana na listę wykluczonych cyfrowo jest Grubno. Na jej terenie usługi świadczy dwóch operatorów. W pozostałych miejscowościach występuje jedynie jeden operator². Gmina powinna podjąć działania mające na celu zachęcenie potencjalnych operatorów do świadczenia usług szerokopasmowego dostępu do Internetu. Działania takie mogą przyjąć formę ułatwień podatkowych czy własnych inwestycji w infrastrukturę telekomunikacyjną. Ułatwienie mieszkańcom gminy dostępu do Internetu z pewnością podniesie ich zadowolenie z poziomu życia na jej terenie. Na tym tle wykluczenia cyfrowego gminy rysuje się także problem niedostatecznej informatyzacji gminnych szkół. Obecnie są one wyposażone w niewystarczającą ilość sprzętu komputerowego w porównaniu z potrzebami edukacyjnymi społeczeństwa. Jedynie dobrze wyposażone jednostki będą w stanie wykształcić młodzież i przygotować ją do dalszego zdobywania wykształcenia i kwalifikacji zawodowych. Problem ten powinien zostać rozwiązany ze względu na chęć polepszenia jakości kształcenia i możliwości rozwoju dzieci i młodzieży w gminie Stolno.

4.2 Aktywność społeczno-gospodarcza

W zdiagnozowanych wcześniej problemach gminy Stolno wymieniono m.in. zbyt małą świadomość mieszkańców dotyczącą możliwości zakładania własnej działalności gospodarczej, wysokie bezrobocie, małą współpracę sąsiedzką oraz zbyt niską aktywność społeczną oraz niską integrację społeczną. Są to typowe zjawiska wśród społeczności gmin wiejskich. Ich przyczyną jest ogólna nieufność mieszkańców, uczucie bycia pozostawionym samym sobie.

Problemem gminy Stolno jest wysokie bezrobocie wśród jej mieszkańców. Ze względu na niską ilość inwestycji na jej terenach, oddalenie zakładów produkcyjnych znalezienie pracy przez część społeczeństwa jest praktycznie niemożliwe. Nie przejawiają oni chęci wyjazdu bądź dojeżdżania do pracy w mieście. Nie posiadają również wiedzy na temat możliwości samo zatrudnienia. Z pewnością wśród osób bezrobotnych na terenie gminy wiele jest takich, które mogłyby przy odpowiednim wsparciu założyć własną działalność gospodarczą. Mieszkańcy, ze względu na odległość od miast mają ograniczone możliwości dostępu do informacji. Chodzi przede wszystkim o dane na temat rynku pracy czy możliwości uzyskania porad prawnych. Jednostki pomocy jakie są powszechne w dużych miastach są dla mieszkańców gminy niedostępne. Na terenie gminy Stolno obserwuje się zbyt małą ilość instytucji mających pomagać aktywizacji społeczeństwa. Nie ma ono możliwości uzyskania informacji na temat możliwości samo zatrudnienia i zakładania działalności gospodarczej. W gminie nie przeprowadza się działań mających na celu jednoczenie i zapoznanie mieszkańców, w tym jest niewiele podejmowanych działań na rzecz aktywizacji społecznej i integracji społecznej szczególnie skierowanej do osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia, do osób

² Źródło: *Wykluczenie cyfrowe – lista miejscowości*, www.kujawsko-pomorskie.pl

starszych, młodzieży, kobiet oraz osób niepełnosprawnych. Brak jest wsparcia dla organizacji pozarządowych i społecznych. Niektórzy z mieszkańców gminy mają również problem z dotarciem do opieki medycznej, a także do korzystania z dóbr kultury na przykład poprzez utrudniony dostęp do bibliotek. Jak wcześniej zauważono również dostęp do obiektów sportowych jest utrudniony dla części społeczeństwa. Problemy te przyczyniają się do obecnego obrazu społeczeństwa. Obserwuje się małą świadomość społeczną, małe chęci do zmiany swojego położenia.

Należy w najbliższym czasie podjąć działania dające społeczeństwu większe możliwości rozwoju. Zwiększenie dostępności do informacji, do porad, do wiedzy na temat rynku pracy, do szkoleń zawodowych, do działań aktywizacyjnej i integracyjnych. Mogą to być działania podejmowane bezpośrednio przez urząd gminy, jednostki organizacyjne gminy, bądź też poprzez zwiększenie wsparcia dla organizacji działających na terenie gminy. Większy dostęp do informacji, do rynku pracy, dóbr kultury przyczyni się do wzrostu aktywizacji społecznej i integracji społecznej. Jedynie dostępność podstawowych dóbr, dostępnych w dużym stopniu dla mieszkańców miast, zapewni wzrost aktywności mieszkańców wsi. Wszystkie te działania przyczynią się do polepszenia czynników społecznych wymienionych we wcześniejszej części analizy.

4.3 Atrakcyjność gminy

Stolno jest gminą o walorach, które sprzyjają rozwojowi turystyki. Jednak pomimo znacznych możliwości gmina jest nieznaną jako miejsce z możliwością świadczenia usług turystycznych. W chwili obecnej na jej terenie jest niewystarczająca liczba miejsc przeznaczonych na wypoczynek i rekreację. Rozwiązanie tego problemu przyczyni się do zwiększenia aktywności społecznej. Działania gminy powinny skupić się na dwóch drogach. Pierwszą jest budowa obiektów rekreacyjnych, kulturalnych, turystycznych i wypoczynku. Ich brak jest ogromnym ograniczeniem rozwoju gospodarczego gminy. Budowa takich obiektów będzie bodźcem dla zwiększenia atrakcyjności gminy. Przyciągnie na tereny gminne turystów z okolicznych miejscowości a także z dalszych zakątków kraju. Ich obecność zapewni dochody lokalnym przedsiębiorcom, a także gminie. Wpłynie to również na zwiększenie zatrudnienia w gminie.

Drugim kierunkiem rozwoju turystyki gminy powinna być aktywizacja społeczeństwa do zakładania własnej działalności gospodarczej w tym turystycznej oraz usługowej skierowanej do turystów. Ludność gminy nie postrzega obecnie swojego terenu jako bardzo atrakcyjnego turystycznie. Mała jest tu ilość gospodarstw agroturystycznych. Działania gminy powinny zmierzać w kierunku uświadamiania społeczeństwu korzyści zakładania tego typu działalności.

W ciągu ostatnich lat zaniedbano zagadnienie promocji gminy Stolno. Mimo swojej atrakcyjności turystycznej i historycznej jest to miejsce nieznaną większości mieszkańcom pobliskich ośrodków miejskich. Kojarzy się raczej jako miejsce tranzytowe, przez które przejeżdża się w innych kierunkach, niż do którego się przyjeżdża. Z perspektywy rozwoju gminy jest to zjawisko bardzo negatywne. Należy podjąć działania mające na celu wypromowanie gminy jako miejsca wartego odwiedzenia. Celem działań informacyjnych i promocyjnych powinno być przyciągnięcie do gminy turystów jak i przedsiębiorców. Należy budować wizerunek gminy atrakcyjnej inwestycyjnie jak i turystycznie. Działania te będą wsparciem dla wszystkich kierunków rozwoju gminy Stolno.

Przyczynią się do zmniejszenia bezrobocia jak i do zmniejszenia odpływu młodych ludzi z gminnych terenów. Sprawią, że zwiększy się ilość miejsc pracy na terenie gminy, co w połączeniu z zwiększeniem atrakcyjności gminy pomoże budować bardziej otwarte społeczeństwo.

5. Cele strategiczne

5.1 Cele strategiczne gminy w kontekście regionalnym, krajowym i unijnym

Polityka rozwoju gminy określona strategią rozwoju gminy Stolno musi zachować spójność z zewnętrznymi dokumentami strategicznymi bowiem proces budowy lokalnych dokumentów planistycznych powinien uwzględniać zmiany w aktach prawnych regulujących zasady prowadzenia polityki rozwoju na wyższych szczeblach, poczynając od dokumentów na szczeblu Unii Europejskiej a kończąc na wojewódzkiej i powiatowej rozwoju.

Tak zdefiniowana spójność w wymiarze wertykalnym pozwala wzmacniać efekty rozwojowe poprzez jednoznaczne określanie kluczowych kierunków interwencji. Jednocześnie prowadzi do koncentracji środków publicznych na jasno zdefiniowanych celach rozwojowych. Proces budowy lokalnych dokumentów planistycznych, w szczególności Strategii Rozwoju powinien uwzględniać zmiany w aktach prawnych regulujących zasady prowadzenia polityki rozwoju na wyższych szczeblach, poczynając od dokumentów na szczeblu Unii Europejskiej a kończąc na wojewódzkiej i subregionalnej strategii rozwoju. Tak zdefiniowana spójność w wymiarze wertykalnym pozwala wzmacniać efekty rozwojowe poprzez jednoznaczne określanie kluczowych kierunków interwencji. Jednocześnie prowadzi do koncentracji środków publicznych na jasno zdefiniowanych celach rozwojowych. Jako podstawowe wyzwania polityki regionalnej w Polsce określono:

- lepsze wykorzystanie potencjałów najważniejszych obszarów miejskich do kreowania wzrostu i zatrudnienia oraz stymulowania rozwoju pozostałych obszarów,
- zapewnienie spójności wewnętrznej kraju – niedopuszczenie do nadmiernych różnicowań przestrzennych,
- zwiększenie potencjału do tworzenia, dyfuzji i absorpcji innowacji, przeciwdziałanie negatywnym trendom demograficznym oraz pełniejsze wykorzystanie zasobów pracy,
- poprawa jakości zasobów pracy,
- odpowiedź na zmiany klimatyczne i zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego, ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrodniczych,
- wykorzystanie potencjału kulturowego i turystycznego dla rozwoju regionalnego, wspieranie rozwoju kapitału społecznego,
- zapewnienie odpowiedniej infrastruktury transportowej i teleinformatycznej do wspierania konkurencyjności i zapewniającej jednocześnie spójność terytorialną kraju,
- podwyższenie zdolności instytucjonalnej do zarządzania rozwojem na poziomie krajowym i regionalnym.

Powyższe wyzwania stanowią oś przewodnią dla wszystkich polityk regionalnych – krajowych, sektorowych, regionalnych i subregionalnych. Najważniejsze dokumenty i ich wzajemne powiązanie w planowaniu strategicznym dla Stolni przedstawia tabela poniżej.

Tabela 13. Hierarchia dokumentów strategicznych, z którymi powiązana jest Strategia rozwoju Gminy Stolno

Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu „Europa 2020”		
Długookresowa strategia rozwoju kraju „Polska 2030 – trzecia fala nowoczesności”		
Średniookresowa strategia rozwoju kraju 2020		
Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2010 – 2020: regiony, miasta, obszary wiejskie	Strategie zintegrowane:	Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030
	Rozwój transportu	
	Bezpieczeństwo narodowe RP	
	Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko	
	Rozwój kapitału społecznego	
Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+	Konkurencyjna gospodarka	
	Modernizacja przestrzeni wsi i miast	
	Silna metropolia	
	Nowoczesne społeczeństwo	

Poniżej przedstawiono zapisy kluczowych dokumentów strategicznych mających wpływ na tworzenie strategii lokalnej dla Gminy Stolno.

Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu „Europa 2020”

Efektom realizacji Strategii „Europa 2020” ma być gospodarka bazująca na wiedzy, niskoemisyjna, promująca przyjazne środowisku technologie, oszczędnie gospodarująca zasobami, kreująca nowe „zielone” miejsca pracy, a zarazem zachowująca dbałość o spójność społeczną.

Jako cele krajowe Strategii „Europa 2020” Polska przedstawiła:

- Zwiększenie wskaźnika zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata do co najmniej 71% (dla UE wskaźnik ustalono na poziomie 75%);
- Osiągnięcie poziomu nakładów na działalność B+R równego 1,7% PKB (dla UE – 3%);
- Zmniejszenie zużycia energii pierwotnej do poziomu ok. 96 Mtoe, zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz redukcja emisji CO₂ (dla UE są to cele „20/20/20”);

- Zmniejszenie do 4,5% odsetka młodzieży niekontynuującej nauki oraz zwiększenie do 45% odsetka osób w wieku 30-34 lat posiadających wyższe wykształcenie (dla UE odpowiednio 10% i 40%);
- Zmniejszenie o 1,5 mln liczby osób żyjących poniżej relatywnej granicy ubóstwa (dla UE założono 20 mln osób)

Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020

Celem strategii jest wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności. Wyznaczone obszary strategiczne dotyczą: konkurencyjnej gospodarki, spójności społecznej i terytorialnej oraz sprawnego i efektywnego państwa.

Priorytetowym zadaniem warunkującym rozwój kraju jest zwiększanie konkurencyjności gospodarki. Wspierana będzie zatem specjalizacja regionów oparta na ich zasobach i możliwościach rozwojowych. Ponadto pilną potrzebą jest wypracowanie nowych przewag konkurencyjnych opartych na wiedzy, kapitale intelektualnym, kapitale społecznym i cyfryzacji.

Osiągnięcie poprawy spójności społecznej i terytorialnej możliwe będzie poprzez tworzenie warunków do rozprzestrzeniania się procesów rozwojowych w kontekście geograficznym – na różne obszary o słabszych potencjałach, wzmacniając równocześnie ich możliwości absorpcyjne w zakresie włączania w procesy rozwojowe tych, które pozostawały dotychczas tylko biernymi odbiorcami zachodzących zmian. Większa spójność społeczna i przestrzenna umożliwi oddziaływanie czynników pro wzrostowych na różne obszary życia społeczno-gospodarczego. W układzie terytorialnym przejawiać się to będzie z jednej strony w stymulowaniu rozwoju konkurencyjności i innowacyjności w ośrodkach o znaczeniu krajowym, jakimi są ośrodki wojewódzkie, a z drugiej strony we wzmacnianiu potencjału rozwojowego obszarów (regionalnych biegunów wzrostu) o słabszych wskaźnikach makroekonomicznych. Jako największy obszar problemowy wymagający specjalnego traktowania ŚSRK wskazuje obszar Polski Wschodniej, w tym województwo kujawsko-pomorskie. Podkarpacie zostało również wskazane jako jedno z województw o najniższym wskaźniku dostępności terytorialnej.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: regiony, miasta, obszary wiejskie

Z punktu widzenia lokalnej polityki rozwoju kluczowe miejsce zajmuje dokument Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020. Regiony, miasta, obszary wiejskie.

Celem strategicznym KSRR jest efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych oraz terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju: wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym. Rozwinięciem stanowią trzy cele szczegółowe: wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów; budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie procesom marginalizacji na obszarach problemowych

oraz tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie. Zgodnie z przedstawionym w KSRR, nowym paradygmatem rozwoju regionalnego, w proces planowania strategicznego należy włączyć następujące wytyczne:

- wykorzystywanie zasobów endogenicznych regionów (uniezależnianie się od transferów zewnętrznych),

- tworzenie polityk wieloletnich i zdecentralizowanych w przeciwieństwie do dotychczasowych dotacji jednorazowo przeznaczanych na działania krótkoterminowe,
- finansowanie inwestycji wyselekcjonowanych (jako tych działań, które w największym stopniu przyczyniają się do rozwoju społeczno-gospodarczego regionu i powodują jego dyfuzję),
- wieloszczeblowe zarządzanie polityką regionalną – zaangażowanie wielu partnerów przez władze regionalne,
- zróżnicowane podejście do różnych typów regionów – wykorzystywanie specjalizacji regionalnych i subregionalnych oraz reagowanie na specyficzne bariery rozwojowe.

Wytyczne te zostały sformułowane przede wszystkim w celu wzmocnienia procesu programowania polityki rozwoju na szczeblu wojewódzkim. Jednak myśl zawarta w powyższych uwagach może stanowić ważną wskazówkę podczas programowania polityki rozwoju na szczeblu powiatowym i gminnym. Ponadto zgodnie z rekomendacjami KSRR, w procesie zarządzania strategiami rozwoju postuluje się tworzenie i utrwalanie szerokich partnerstw między instytucjami publicznymi i społeczeństwa obywatelskiego tak, by zapewnić skuteczny i wielopoziomowy system zarządzania polityką rozwoju.

Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030

Celem polityki przestrzennego zagospodarowania kraju określonym w KPZK jest: efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia ogólnych celów rozwojowych – konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie. Cel ten ma być realizowany m.in. poprzez podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającej spójności.

KPZK zakłada również poprawę spójności wewnętrznej kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów. Ze względu na bariery rozwojowe (w tym położenie wzdłuż zewnętrznej granicy UE) działania wspomagające spójność kraju powinny koncentrować się na obszarze Polski Wschodniej, w tym województwa kujawsko-pomorskiego. Ważnym obszarem działań jest również regionalna integracja funkcjonalna, służąca rozprzestrzenianiu się procesów rozwojowych poza obszar głównych miast, oraz wspomaganie spójności w specyficznych obszarach problemowych, w tym o najniższym poziomie dostępu do dóbr i usług; na obszarach zdegradowanych i w miastach – w celu przywrócenia ich funkcji administracyjnych, społecznych i gospodarczych; na obszarach przygranicznych – w celu przezwyciężania ich peryferyjności.

Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+

Celem Strategii jest przede wszystkim wyprowadzenie województwa ze strukturalnych ograniczeń rozwoju, które od początku transformacji systemowej skutecznie uniemożliwiają rozwiązanie najważniejszego problemu rozwoju województwa – wysokiego poziomu bezrobocia (jako skutku niskiej konkurencyjności gospodarki) oraz hamują realizację ambitnych celów związanych przede wszystkim z rozwojem nowoczesnego sektora rolno-spożywczego i powszechną innowacyjnością. Te

strukturalne ograniczenia wynikają ze zbyt wysokiego (w stosunku do struktury agrarnej) uzależnienia ekonomicznego ludności wiejskiej od rolnictwa, połączonego z niskim poziomem przedsiębiorczości pozarolniczej oraz niedostosowaniem struktury wykształcenia do oczekiwań rynku pracy.

Dokument identyfikuje dziewięć podstawowych wyzwań rozwojowych województwa kujawsko-pomorskiego. Są to:

- Rozwój gospodarki
- Radykalne ograniczenie bezrobocia
- Rozwój regionu uwzględniający solidarność międzypokoleniową
- Rozwój społeczny
- Modernizacja obszarów wiejskich
- Polityka miejska
- Silna metropolia – rozwój Bydgoszczy i Torunia jako realnych ośrodków rozwoju
- Rozwój infrastruktury o znaczeniu strategicznym
- Budowa tożsamości i promocja województwa

Osią przewodnią Strategii jest modernizacja województwa, rozumiana jako zdecydowane działania skoncentrowane na wybranych dziedzinach, szczególnie ważnych dla jakości życia mieszkańców i konkurencyjności województwa. Celem Strategii jest zasadnicza poprawa sytuacji w tych właśnie wybranych dziedzinach, poprzez przełamanie dotychczasowych barier oraz przygotowanie społeczeństwa i przestrzeni województwa do nowych wyzwań rozwojowych, które zaistnieją w III dekadzie XXI wieku. Prognozowane zmiany przewartościują dotychczasowe uwarunkowania i walory konkurencyjności regionalnej, a jednocześnie będą stanowiły tak istotne determinanty rozwoju, że jest uzasadnione podejmowanie działań mających na celu ich wykorzystanie lub dostosowanie się do nich – już obecnie. Zamierza się zapewnić wysoką jakość życia oraz wysoką konkurencyjność gospodarki województwa poprzez działania podejmowane w innych niż dotąd dziedzinach lub też poprzez działania w „tradycyjnych” dziedzinach, ale realizowane innymi instrumentami.

Strategia rozwoju Powiatu Chełmińskiego na lata 2015 – 2025

Strategia na bazie diagnozy oraz analizy SWOT powiatu wskazuje główne obszary priorytetowe dla rozwoju powiatu:

1. strefa społeczna (tj. oświata, ochrona zdrowia, sport i rekreacja, kultura, pomoc społeczna, bezpieczeństwo publiczne),
2. strefa gospodarcza (tj. pozarolnicza działalność gospodarcza, bezrobocie, turystyka, rolnictwo),
3. strefa techniczna (tj. infrastruktura komunikacyjna, wodno-ściekowa, zaopatrzenie w energię, ochrona środowiska).

Dokument formułuje cztery podstawowe cele strategiczne:

Cel strategiczny 1: Zapewnione mieszkańcom Powiatu Chełmińskiego atrakcyjne warunki do życia.

Cel strategiczny 2: Konkurencyjny i rozwinięty gospodarczo Powiat Chełmiński.

Cel strategiczny 3: Nowoczesna i przyjazna środowisku infrastruktura techniczna.

Cel strategiczny 4: Sprawny i partnerski system realizacji zadań w Powiecie Chełmińskim.

5.2. Cele strategiczne gminy i ich operacjonalizacja

Cele gminy Stolno wynikają bezpośrednio z zaobserwowanych problemów. Ich zadaniem będzie niwelowane, ograniczenie lub wyeliminowanie istniejących problemów. Dążenie do realizacji wskazanych celów prowadzić będzie do wykorzystanie szans i zmniejszenia zagrożeń, umocnić silne strony gminy, ograniczyć jej słabości. Cele oscylować będą więc wokół rozwoju, wzmocnienia, promocji, podnoszenia, odtworzenia, ożywienia wykorzystania jednych aspektów oraz zmniejszenia, ograniczenia, osłabienia innych.

Przedstawiony poniżej układ celów strategicznych wynika z przyjętej wizji rozwoju Gminy Stolno. Stanowi on spójne i komplementarne zestawienie najważniejszych z punktu widzenia stymulowania polityki rozwoju dziedzin aktywności społeczno-gospodarczej. W założonej perspektywie roku 2023 powinny one w najistotniejszy sposób determinować rozwój Gminy.

Jest on również jest wynikiem kilku determinant, charakterystycznych dla tzw. nowego paradygmatu polityki regionalnej w Polsce. Obecnie, zasadniczy nurt przesłanek formalno-prawnych uzasadniających potrzebę weryfikacji dokumentów strategicznych jednostek samorządu terytorialnego, wynika ze zmian w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz wiąże się z aktualizacją dokumentów europejskich (Europa 2020), krajowych (Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju do 2030 r., Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju do 2020 r., Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do 2030 r.) i regionalnych (Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego, a także Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 – 2020) oraz przyjęciem nowego paradygmatu polityki regionalnej, wprowadzonego przyjęciem 13 lipca 2011 roku Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie (KSRR). Podobnie jak inne JST, Samorząd Gminy Stolno zobligowany jest do przeglądu i weryfikacji strategii rozwoju w kontekście dostosowania jej założeń do wytycznych i rekomendacji płynących z dokumentów o charakterze nadrzędnym.

Ponadto w procesie budowy nowej strategii bardzo ważną rolę odgrywają przeobrażenia, jakie zaszły w sferze realnej, tj. rzeczywiste procesy i zjawiska (natury gospodarczej, społecznej, zarządczej, itp.) wpływające na rozwój gminy. Obszary strategiczne, cele strategiczne i operacyjne oraz kierunki interwencji zawarte w Strategii Rozwoju Gminy Stolno wynikają z kilku istotnych uwarunkowań:

- analiz społeczno-gospodarczych wykonanych na potrzeby budowy Strategii – ich podsumowanie zawarte jest w rozdziale dotyczącym wniosków z diagnozy społeczno-gospodarczej;
- priorytetów zawartych w krajowych i regionalnych dokumentach strategicznych (przede wszystkim Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego), zgodnie z którymi w nowej perspektywie finansowej UE na lata 2014-2020 będą dysponowane środki finansowe dla JST (w tym nowe narzędzia jak kontrakt terytorialny);
- wyników sesji strategicznej prowadzonej z przedstawicielami środowisk lokalnych Gminy Stolno.

Plan operacyjny strategii zawiera kierunki interwencji będące zarówno wyzwaniem dla całego subregionu chełmińskiego (zgodnie z wytycznymi nowego paradygmatu polityki regionalnej w Polsce), jak i te, które wynikają z aspiracji i oczekiwań środowisk lokalnych. Zasada konstruowania strategii polega na skoncentrowaniu się na działaniach kluczowych, szczególnie istotnych ze strategicznego punktu widzenia. Pominięte są inne obszary i działania, nie wynikające wprost ze zidentyfikowanych podstawowych celów służących realizacji założeń strategii. Nie znaczy to, że pominięte działania nie mogą czy nie powinny być realizowane, a jedynie, że nie będą one traktowane priorytetowo.

Przyjęto podstawowy cel strategiczny wynikający z wizji rozwoju Gminy. Dla jego realizacji wskazano narzędzia interwencji, które mają charakter horyzontalny, to znaczy odnoszące się do wielu obszarów strategicznych jako forma, poprzez którą mogą być zrealizowane cele poszczególnych obszarów.

Cel nadrzędny jest to główny, zasadnych kierunek działań, wytyczający drogę gminy.

Nadrzędnym celem gminy Stolno jest:

Rozwój społeczno – gospodarczy gminy Stolno i podniesienie poziomu życia mieszkańców przy zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju

Nadrzędnym strategicznym celem rozwoju Gminy Stolno jest dalsza poprawa warunków życia mieszkańców i gospodarowania przedsiębiorstw w tym poprzez promowanie włączenia społecznego, walkę z ubóstwem i wszelką dyskryminacją. Ma to doprowadzić do wzrostu aktywności społeczności lokalnych poprzez wspieranie oddolnych działań społeczności lokalnych na rzecz rozwoju lokalnego. Należy przy tym zachować zalety położenia, walory przyrodniczo-krajobrazowe. Gmina Stolno dąży do zrównoważonego i trwałego rozwoju funkcji rekreacyjnej, kulturalnej, mieszkaniowej i produkcyjno-usługowej przy zachowaniu wiejskiego charakteru gminy.

Cel ten jest zgodny z następującymi priorytetami „Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+”:

- Konkurencyjna gospodarka
- Modernizacja przestrzeni wsi i miast
- Nowoczesne społeczeństwo

Jest on także spójny z wyrażoną w wojewódzkiej strategii zasadą, że „działania sprzyjające szeroko rozumianemu rozwojowi gospodarczemu powinny więc być szczególnie eksponowane, a w działaniach nie stymulujących bezpośrednio gospodarki należy poszukiwać i wzmacniać aspekty oddziałujące pośrednio na tworzenie miejsc pracy i generowanie dochodów.”

Cel wpisuje się w zasadę rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, zdefiniowaną w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 – 2020 oraz w ramach PROW na lata 2014-2020.

Cel ten spójny jest również z wizją rozwoju powiatu chełmińskiego „powiat chełmiński – nowoczesny powiat rozwinięty w oparciu o innowacyjną gospodarkę i zasadę zrównoważonego rozwoju, zapewniający przyjazne warunki do życia, pracy i aktywności społecznej”, a także celem strategicznym 1 „Strategii rozwoju powiatu chełmińskiego na lata 2015 – 2025” - Zapewnione mieszkańcom Powiatu Chełmińskiego atrakcyjne warunki do życia.

Cel nadrzędny podlega konkretyzacji poprzez cele szczegółowe, które przedstawiono niżej. Wywodzą one się z diagnozy potencjału i problemów rozwojowych Gminy. Są to cele obejmujące różne aspekty: infrastrukturalne, społeczne, przestrzenne, ekologiczne i gospodarcze.

Cel główny obejmuje kilka celów strategicznych. Cel w kategoriach strategicznych jest rozumiany jako kierunek działania. Nie stanowi wizji docelowego stanu, ale jest procesem rozwojowym. Proces ten ma służyć coraz lepszemu zaspokajaniu różnorodnych potrzeb mieszkańców i gospodarki oraz ma przyczynić się do wzrostu konkurencyjności i rangi gminy w otoczeniu. Cel strategiczny odpowiada na pytanie, jak ma funkcjonować i w którym kierunku ma się rozwijać gmina Stolno. Pokazuje drogę rozwojową gminy. Celem każdej gminy, w tym również Gminy Stolno jest rozwój zrównoważony i trwały, to znaczy ekonomicznie realny, społecznie akceptowany i ekologicznie bezpieczny. Cele strategiczne odnoszą się do podniesienia konkurencyjności, poprawy warunków życia czy równoważenia rozwoju.

Celami strategicznymi Gminy Stolno są:

1. Rozwój infrastruktury technicznej, kulturalnej, edukacyjnej, zdrowotnej, turystycznej i rekreacyjnej

Poziom rozwoju infrastruktury technicznej warunkuje możliwość rozwoju gospodarczego (w tym rozwoju produkcji rolniczej), atrakcyjność inwestycyjną, warunki życia mieszkańców, dostępność do usług publicznych i miejsc pracy w ośrodkach lokalnych. Do najważniejszych problemów należy niski poziom rozwoju sieci wodno-kanalizacyjnej, zły stan infrastruktury transportowej oraz niewydolność infrastruktury energetycznej, czy też brak infrastruktury gazowniczej. Sposobem na łagodzenie tego problemu może być dywersyfikacja źródeł energii m.in. wykorzystująca surowce i odpady pochodzące z rolnictwa (OZE).

Dużym potencjałem dla gminy jest rozwój Internetu szerokopasmowego i jego szersze wykorzystanie w prowadzeniu działalności gospodarczej czy pracy na odległość.

Ze względu na różnice w dostępności i jakości usług publicznych pomiędzy miastem a wsią, niezbędne jest podjęcie działań na rzecz zwiększenia dostępności do wysokiej jakości usług publicznych, w szczególności w zakresie edukacji, zdrowia, rekreacji, usług kulturalnych oraz społecznych.

2. Wzrost aktywności społeczno – gospodarczej

Głównym kierunkiem interwencji jest stymulowanie rozwoju społecznego (kluczowa rola usług publicznych szczebla gminnego dla kształtowania właściwych postaw społecznych) oraz lokalnego

rynku pracy. Ten poziom polityki terytorialnej w rejonach tradycyjnego rolnictwa ma decydujące znaczenie dla aktywizacji mieszkańców wiejskich, jest także odpowiedzialny za lokalne aspekty rozwoju społecznego i gospodarczego.

Gospodarka stanowi zasadniczą oś rozwoju gminy i jest powiązana (wpływa) na wszystkie pozostałe aspekty rozwoju. Działania sprzyjające szeroko rozumianemu rozwojowi gospodarczemu powinny więc być szczególnie eksponowane, a w działaniach nie stymulujących bezpośrednio gospodarki należy poszukiwać i wzmacniać aspekty oddziałujące pośrednio na tworzenie miejsc pracy i generowanie dochodów. Wobec niskiego poziomu rozwoju społecznego oraz niedorozwoju sfery infrastrukturalnej, realne jest zagrożenie, że sfery te będą stanowić bariery dla rozwoju gospodarki. Pochodną rozwoju gospodarczego będzie także poprawa sytuacji w dziedzinach ściśle z nim powiązanych – sytuacji materialnej ludności, sytuacji budżetu gminy i szeroko rozumianym rozwojem społecznym.

Realizacja celu ma za zadanie pełne wykorzystanie na potrzeby aktywizacji gospodarczej potencjałów endogenicznych – czyli atutów, w zakresie których pozycja gminy może być ponadprzeciętnie wysoka, a szansa odniesienia sukcesu gospodarczego jest bardzo duża.

3. Wzrost atrakcyjności gminy

Atrakcyjność gminy, rozumiana jako warunki sprzyjające zamieszkaniu na terenie gminy, prowadzeniu tu działalności gospodarczej oraz lepszej identyfikacji gminy w kontekście regionalnym i krajowym jest kluczowa dla rozwoju społeczno-gospodarczego. Działania w tym zakresie mają z jednej strony doprowadzić do powstrzymania negatywnych trendów demograficznych (niekorzystne saldo migracji) i stworzenia lepszego otoczenia dla mieszkańców jak i do rozwoju gospodarczego gminy, dzięki korzystnym warunkom inwestycyjnym zarówno w kontekście dostępnego terenu wraz z niezbędną infrastrukturą jak i klimatu inwestycyjnego. Elementem szczególnie korzystnym może być tu wykreowanie marki gminy w oparciu o jej walory. Szczególnie istotne dla Gminy Stolno może być wykorzystanie potencjału turystycznego, ponieważ może się wiązać z generowaniem istotnej lokalnie liczby miejsc pracy, lub/i dochodów lokalnych. Promocja turystyczna będzie też mieć istotne znaczenie dla promocji lub kształtowania tożsamości gminy. W szczególności wykorzystane lub wykreowane powinny być produkty markowe oraz wszelkie nowe trendy w turystyce. Na większą skalę zamierza się gospodarczo i promocyjnie wykorzystać markę szlaków turystycznych i podążać za aktualnymi trendami w turystyce i rekreacji.

Celom strategicznym podporządkowuje się tak zwane „cele operacyjne”, a tym ostatnim z kolei tak zwane „działania/zadania strategiczne”. Strategia rozwoju Gminy Stolno zawiera zatem hierarchiczną strukturę celów i wynikających z nich zadań. Zidentyfikowanie „celów operacyjnych” wymagało dokładnego rozpoznania osiągniętego poziomu rozwoju gminy. Rozpoznanie dokonano na podstawie analizy podstawowych czynników determinujących rozwój gminy Stolno, identyfikacji mocnych i słabych stron, a także szans i zagrożeń. Opierając się na wyżej wspomnianym rozpoznaniu rozwój gminy skoncentrowany winien być wokół trzech zasadniczych celów strategicznych, zmierzających do realizacji celu głównego. Dla wyznaczonych celów strategicznych określono cele operacyjne.

Cele operacyjne Gminy Stolno w obrębie celów strategicznych:

1. Rozwój infrastruktury technicznej, kulturalnej, edukacyjnej, zdrowotnej, turystycznej i rekreacyjnej

- a. Rozwój infrastruktury komunikacyjnej;
- b. Rozwiązanie problemu gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy;
- c. Poprawa obsługi mieszkańców w sferze ochrony kultury, edukacji i rekreacji oraz informatyzacji;
- d. Wspieranie placówek opieki społecznej;
- e. Rozwój budownictwa socjalnego;

2. Wzrost aktywności społeczno – gospodarczej

- a. Rozwój przedsiębiorczości;
- b. Wzmacnianie konkurencyjności regionalnej gospodarki rolnej;
- c. Rozwój turystyki;
- d. Ograniczenie bezrobocia;
- e. Zmniejszanie zjawisk patologii;
- f. Wzrost inicjatyw i integracja oraz aktywizacja społeczna;

3. Wzrost atrakcyjności gminy

- a. Podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy
- b. Zachowanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych gminy.
- c. Promocja dziedzictwa kulturowego
- d. Wzmocnienie promocji gminy
- e. Rozwój terenów wypoczynkowych i rekreacyjnych

Zadania strategiczne to konkretne działania planowane przez Gminę, przedsięwzięcia organizacyjne lub inwestycje, których wdrożenie do praktyki jest warunkiem realizacji celów. Przeprowadzone analizy i obserwacje umożliwiły identyfikację zadań strategicznych dla gminy Stolno.

Tabela 14. Struktura celów strategii Gminy Stolno

<u>Cel strategiczny 1. Rozwój infrastruktury technicznej, kulturalnej, edukacyjnej, zdrowotnej, turystycznej i rekreacyjnej</u>		
Cele operacyjne	Zadania strategiczne	Wskaźnik realizacji
Rozwój infrastruktury komunikacyjnej	<ul style="list-style-type: none">- Modernizacja, przebudowa, usprawnienie i rozbudowa sieci drogowej- Poprawa stanu bezpieczeństwa na drogach- Poprawa stanu nawierzchni dróg lokalnych- Modernizacja dróg transportu rolnego- Rozwój komunikacji zbiorowej- Rozwój telekomunikacji	<ul style="list-style-type: none">- Długość zmodernizowanych/przebudowanych dróg- Ilość wypadków drogowych- Długość wyremontowanych dróg- Długość wybudowanych dróg- Ilość i częstotliwość połączeń komunikacji zbiorowej- Długość i przepustowość łączy telekomunikacyjnych
Rozwiązanie problemu gospodarki wodno-ściekowej na terenie	<ul style="list-style-type: none">- Budowa i modernizacja sieci wodociągowych wraz z przyłączami;- Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych	<ul style="list-style-type: none">- Długość nowej sieci wodociągowej; ilość i długość przyłączy- Długość nowej sieci kanalizacyjnej; ilość i długość

gminy	- Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	przyłączy - Ilość wybudowanych oczyszczalni ścieków
Poprawa obsługi mieszkańców w sferze ochrony kultury, edukacji i rekreacji oraz informatyzacji	<ul style="list-style-type: none"> - Remonty budynków szkolnych - Modernizacja zaplecza sportowego szkół - Budowa boisk sportowych - Budowa miejsc wypoczynku i rekreacji - Budowa i Remonty świetlic wiejskich - Modernizacje energetyczne budynków publicznych w tym szkół, świetlic, remiz OSP itp. - Utworzenie gminnego ośrodka kultury - Budowa przedszkoli i żłobków - Ułatwienia dla przedsiębiorców świadczących usługi do szerokopasmowego Internetu - Budowa świetlic wiejskich - Budowa ścieżek rowerowych - Budowa boisk sportowych - Dopuszczenie budynków pełniących funkcje społeczne, kulturalne 	<ul style="list-style-type: none"> - Ilość, powierzchnia i kubatura wyremontowanych budynków - Powierzchnia zmodernizowanego zaplecza sportowego - Ilość wybudowanych boisk - Ilość, powierzchnia i kubatura wybudowanych miejsc wypoczynku i rekreacji - Ilość, powierzchnia i kubatura wyremontowanych budynków świetlic, szkół - Ilość, powierzchnia i kubatura wybudowanych budynków świetlic wiejskich - Kalendarz imprez i raport z jego realizacji - Ilość, powierzchnia i kubatura wybudowanych budynków - Ilość firm świadczących usługi dostępu do szerokopasmowego Internetu - Długość nowych ścieżek rowerowych - Ilość boisk sportowych
Wspieranie placówek opieki społecznej	<ul style="list-style-type: none"> - Remonty i modernizacje ośrodka zdrowia - remonty, przebudowa komunalnych budynków mieszkalnych 	- Ilość, powierzchnia i kubatura wyremontowanych budynków komunalnych
Rozwój budownictwa socjalnego	- Budowa, adaptacja i remonty mieszkań socjalnych	- Ilość, powierzchnia i kubatura wybudowanych, zaadoptowanych, wyremontowanych budynków
Cel strategiczny 2 - Wzrost aktywności społeczno – gospodarczej		
Rozwój przedsiębiorczości	<ul style="list-style-type: none"> - Stworzenie korzystnych warunków lokowania inwestycji na terenie gminy - Wydzielenie i uzbrojenie terenów na cele inwestycyjne i budownictwa mieszkaniowego - Ulgi i preferencje dla inwestorów - Pozyskiwanie inwestorów strategicznych oraz środków finansowych dla społeczno-gospodarczego rozwoju gminy i wspieranie już istniejących jednostek gospodarczych - Organizowanie doradztwa prawnego, finansowego i szkoleń w zakresie tworzenia i prowadzenia małej i średniej przedsiębiorczości - Opracowanie programu wspierania rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw 	<ul style="list-style-type: none"> - Ilość nowych inwestycji na terenie gminy (w stosunku do roku 2015) - Zapisy MPZP (zmiany w stosunku do 2015) - Dane urzędu gminy - Ilość nowych inwestycji na terenie gminy (w stosunku do roku 2015) - Ilość przeprowadzonych szkoleń i doradztwa, ilość beneficjentów - opracowany i wdrożony program
Wzmacnianie konkurencyjności regionalnej gospodarki rolnej	<ul style="list-style-type: none"> - Zmiany w organizacji produkcji rolnej - Tworzenie gospodarstw specjalistycznych - Zmiany struktury użytkowania gruntów - Różnicowanie źródeł dochodów gospodarstw rolnych - Wsparcie i pomoc gospodarstwom słabszym ekonomicznie 	<ul style="list-style-type: none"> - Ilość gospodarstw specjalistycznych (zmiany w stosunku do 2015 roku) - struktura zasiewu i wykorzystania gruntów (zmiany w stosunku do 2015 roku) - struktura dochodów gospodarstw rolnych - ilość i rodzaj udzielonego wsparcia
Rozwój turystyki	<ul style="list-style-type: none"> - Tworzenie bazy turystycznej i rekreacyjnej - Organizacja bazy agroturystycznej - Dostosowanie struktury produkcji do potrzeb rynku 	<ul style="list-style-type: none"> - Ilość bazy turystycznej i rekreacyjnej rodzajowo - Ilość nowych miejsc noclegowych w gospodarstwach agroturystycznych - Wzrost dochodów
Ograniczenie bezrobocia	<ul style="list-style-type: none"> - Wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy - Sprawny system rejestracji przedsiębiorców - Kursy i szkolenie dla bezrobotnych - Organizacja tzn. prac publicznych - Programy edukacyjne – wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży wiejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> - Ilość nowoutworzonych miejsc pracy (po 2015) - średni czas od zgłoszenia do zarejestrowania przedsiębiorców - Ilość kursów i szkoleń, ilość osób, które ukończyły szkolenia - Ilość osób objętych pracami publicznymi, długość trwania prac - Ilość dzieci i młodzieży objętych programami

	<ul style="list-style-type: none"> - Aktywizacja, preorientacja zawodowa bezrobotnych - Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Chełmnie 	<ul style="list-style-type: none"> - Ilość bezrobotnych, którzy skorzystali z programu preorientacji zawodowej
Zmniejszanie zjawisk patologii	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacja czasu wolnego mieszkańców - Bogata oferta kulturalna dla mieszkańców - Aktywna działalność świetlic wiejskich - Aktywna działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej - Atrakcyjna oferta zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży - Prowadzenie szkoleń profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i dorosłych na temat zagrożeń i sposobów przeciwdziałania 	<ul style="list-style-type: none"> - Oferta kulturalna, sportowa i rozrywkowa dostępna dla mieszkańców na terenie gminy - Kalendarz imprez - Oferta świetlic - Ilość udzielonej przez GOPS pomocy rodzajowo - Ilość dzieci i młodzieży korzystającej z oferty zajęć pozalekcyjnych - Ilość i rodzaj przeprowadzonych szkoleń
Wzrost inicjatyw i integracja oraz aktywizacja społeczna	<ul style="list-style-type: none"> - Rozwój działalności ośrodków kultury - Organizacja czasu wolnego mieszkańców - Organizacja imprez kulturalnych i promocyjnych - Programy edukacyjno-wychowawcze dla dzieci wiejskich - Wyposażenie świetlic wiejskich - Doposażenie szkół w sprzęt dydaktyczny - Rozwój klubów sportowych - Zwiększenie oferty kulturalnej - Organizowanie cyklicznych, masowych imprez integracyjnych o charakterze kulturalnym i rekreacyjnym (festyny, koncerty, zawody, przedstawienia) dla mieszkańców gminy. - organizacja działań aktywizacyjnych i integracyjnych skierowanych do mieszkańców w tym do osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia a także do osób starszych, młodzieży, kobiet i osób niepełnosprawnych m.in. przez tworzenie Centrów aktywności lokalnej 	<ul style="list-style-type: none"> - Oferta ośrodków kultury na terenie gminy. - Oferta kulturalna, sportowa i rozrywkowa dostępna dla mieszkańców na terenie gminy - Kalendarz imprez - Rodzaj i ilość programów - Ilość i rodzaj wyposażenia - Ilość i rodzaj wyposażenia - Liczba członków klubów sportowych (zmiany w stosunku do 2015 roku) - Ilość i rodzaj imprez kulturalnych (zmiany w stosunku do 2015 roku) - sprawozdania z imprez - ilość i rodzaj działań aktywizacyjnych i integracyjnych w tym liczba uczestników
Cel strategiczny 3 - Wzrost atrakcyjności gminy		
Podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy	<ul style="list-style-type: none"> - Stworzenie korzystnych warunków lokowania inwestycji na terenie gminy - Wydzielenie i uzbrojenie terenów na cele inwestycyjne i budownictwa mieszkaniowego 	<ul style="list-style-type: none"> - ilość pozyskanych inwestorów - zapisy MPZP
Zachowanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych gminy	<ul style="list-style-type: none"> - Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego obszarów prawnie chronionych - Podniesienie świadomości ekologicznej - Poprawa stanu czystości jezior 	<ul style="list-style-type: none"> - Stan ekologiczny obszarów chronionych wg RDOŚ - Większy poziom segregacji odpadów w stosunku do 2015 roku, spadek zużycia energii, zmiana struktury nośników energii - Klasa czystości wód wg WIOŚ
Promocja dziedzictwa kulturowego	<ul style="list-style-type: none"> - Estetyzacja gminy oraz ochrona wiejskości krajobrazu i dziedzictwa przyrodniczego 	
Wzmocnienie promocji gminy	<ul style="list-style-type: none"> - Marketing turystyczny gmin - Wykorzystywanie lokalnych mediów do zamieszczania informacji o walorach gminy. - Przygotowanie informatora turystycznego zawierającego zasoby przyrodnicze, adresy bazy wypoczynkowej i rekreacyjnej, szlaki turystyczne, trasy rowerowe, samochodowe i piesze. 	<ul style="list-style-type: none"> - Wzrost ilości turystów odwiedzających gminę (w stosunku do 2015 roku) - Ilość artykułów/informacji w mediach - Gotowy informator oraz jego aktualizacje
Rozwój terenów wypoczynkowych i rekreacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> - Rozwój sportu - Wytyczenie i urządzenie szlaków turystycznych pieszych, rowerowych, samochodowych zmierzających do zespołów parkowo dworskich i obiektów kulturowych oraz wyznaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> - Ilość członków klubów sportowych, ilość imprez sportowych - długość szlaków turystycznych, ilość miejsc wypoczynku

miejsc odpoczynku na tych trasach. Budowa ścieżek rowerowych	Długość ścieżek rowerowych
- rozwój obiektów małej infrastruktury (place zabaw, fitnessy, miejsca rekreacji)	liczba obiektów małej infrastruktury

ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE

Planowany zakres zadań w pełni zrealizuje założenia celów strategicznych gminy Stolno. Realizacja celów strategicznych pozwoli na wyeliminowanie zdiagnozowanych słabych stron i uniknięcie zagrożeń na drodze stabilnego rozwoju gminy.

6. Planowane działania

Poniższa tabela przedstawia najbliższe działania planowane do realizacji w gminie Stolno w ramach realizacji celów strategicznych.

Tabela 15. Zadania zaplanowane w ramach realizacji celów strategii

Cel strategiczny 1. Rozwój infrastruktury technicznej kulturalnej, edukacyjnej, zdrowotnej, turystycznej i rekreacyjnej	
Działanie	Jednostka odpowiedzialna
Przebudowa wraz z rozbudową i wyposażeniem oraz zagospodarowaniem przestrzeni publicznej wokół budynku starej remizy OSP z przeznaczeniem na utworzenie Centrum Aktywności Lokalnej w Małym Czystem	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Przebudowa drogi w Pilewicach (dz. Nr 47/2) na odcinku 350 mb	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Budowa drogi Sarnowo – Pilewice (dz. Nr 43) na odcinku 1350 mb	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Budowa drogi w Gorzuchowie (dz. Nr 62/2 i 108/1) na odcinku 400 mb	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Budowa drogi Gorzuchowo – Krajęcín nr 060247C na odcinku 950 mb	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Budowa drogi w Gorzuchowie (dz. Nr 84/1 i 18/5) na odcinku 350 mb	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Budowa drogi Sarnowo – Gorzuchowo nr 060243C na odcinku 1600 mb	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Budowa drogi w Kleczkowie (dz. Nr 38) na odcinku 700 mb	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Budowa drogi w Kleczkowie (dz. Nr 43) na odcinku 1200 mb	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Budowa drogi w Oborach (dz. Nr 87/4) na odcinku 750 mb	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Przebudowa drogi Wabcz – Obory nr 060229C na odcinku 2600 mb	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Budowa drogi w Robakowie (dz. Nr 105 i 128) na odcinku 700 mb	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Budowa drogi w Paparzynie (dz. Nr 37) na odcinku 80 mb	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Budowa drogi w Paparzynie (dz. Nr 194) na odcinku 500 mb	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Budowa drogi w Paparzynie (dz. Nr 159) na odcinku	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania

Strona | 63

250 mb	przestrzennego
Budowa drogi w Grubnie (dz. Nr 137 i 155) na odcinku 800 mb	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Budowa drogi w Grubnie (dz. Nr 105) na odcinku 200 mb	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Budowa drogi w Stolnie (dz. Nr 37) na odcinku 750 mb	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Budowa drogi w Stolnie (dz. Nr 17/1) na odcinku 650 mb	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Przebudowa drogi w Grubnie (dz. Nr 63) do drogi nr 060201C na odcinku 600 mb	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Przebudowa drogi w Grubnie (dz. Nr 134) do drogi nr 060201C na odcinku 600 mb	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Przebudowa drogi Małe Czyste – Grubno nr 060212C (dwa odcinki 400 mb i 200 mb)	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Przebudowa drogi w Grubnie (dz. Nr 12/1 i 9) na odcinku 200 mb	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Przebudowa drogi w Grubnie do drogi nr 1608C do zabudowań na odcinku 600 mb	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Przebudowa drogi w Rybieńcu nr 060220C do drogi 060218 na odcinku 2500 mb	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Przebudowa drogi w Rybieńcu nr 060218 w kierunku Klamer na odcinku 1500 mb	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Przebudowa drogi w Rybieńcu nr 060219 do drogi nr 060220C na odcinku 1000 mb	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Przebudowa drogi w Cepnie – tor kolejowy - nr 060226C na odcinku 400 mb	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Przebudowa drogi w Cepnie PGR nr 060227C	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Przebudowa drogi w Wabczu (dz. Nr 123) na odcinku 600 mb	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Przebudowa drogi gminnej nr 060239C Trzebiefuch – Zalesie (na odcinku 2296 mb)	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Przebudowa drogi gminnej Stolno - Małe Czyste o nr 060211C – etap II (na odcinku 993,68 mb)	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Przebudowa drogi Pilewice – Płachawy nr 060245 na odcinku 700 mb	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Przebudowa drogi gminnej nr 060235C w Oborach	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Przebudowa drogi gminnej w Pilewicach (działka nr 50)	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Wabcz (dz. Nr 39/9, 39/7, 39/10)	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Przebudowa drogi gminnej na dz. Nr 500, 499 i 466 w miejscowości Wielkie Czyste – etap II	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Przebudowa drogi gminnej Nr 060213C Małe Czyste - Nałęcz	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Utwardzenie placu na dz. Nr 44/12 oraz przebudowa drogi gminnej na dz. Nr 45/1 w miejscowości Wabcz	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Budowa chodnika w Grubnie k. świetlicy na odcinku 150 mb	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Budowa ścieżki rowerowej Stolno – Klęczkowo wzdłuż drogi krajowej nr 55	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż drogi powiatowej	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania

Nr 1608C w sołectwie Małe Czyste	przestrzennego
Budowa ścieżki rowerowej Stolno – Rybieniec	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Poprawa efektywności energetycznej szkoły podstawowej w Wabczu oraz ujęcia wody w Trzebieńtuchu.	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Modernizacja energetyczna budynku świetlicy wiejskiej w Cepnie, Wabczu oraz w Rybieniu oraz remizy OSP	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Poprawa efektywności energetycznej wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Klęczkowie Gmina Stolno	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Stolno	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Rozbudowa Zespołu Szkół Nr 2 w Robakowie oraz Modernizacja Zespołu Szkół Nr w Stolnie – Utworzenie Zespołu Przedszkolnego	Stanowisko ds. oświaty
Budowa kolektora ściekowego Wabcz – Stolno	Kierownik RGK
Budowa sieci kanalizacyjnej i wymiana sieci wodociągowej w sołectwie małe Czyste	Kierownik RGK
Budowa wodociągu Małe Czyste – Zajazd Pomorski	Kierownik RGK
Digitalizacja zbiorów bibliotecznych oraz wyposażenie biblioteki w zintegrowany system zarządzania biblioteką	Gminna Biblioteka Publiczna/Gmina Stolno
Remonty i doposażenie świetlic wiejskich	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Budowa świetlicy wiejskiej w Paparzynie	Stanowisko ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego
Budowa, przebudowa, remonty obiektów małej infrastruktury (place zabaw, fitness, miejsca rekreacji)	Stanowisko ds. gospodarki nieruchomościami, ochrony danych osobowych i informatyzacji
Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury rekreacyjnej	Stanowisko ds. gospodarki nieruchomościami, ochrony danych osobowych i informatyzacji
Budowa boisk sportowych	Stanowisko ds. gospodarki nieruchomościami, ochrony danych osobowych i informatyzacji
Budowa boiska sportowego – treningowego w miejscowości Wabcz	Stanowisko ds. gospodarki nieruchomościami, ochrony danych osobowych i informatyzacji
Przebudowa boiska poszkolnego wraz z utworzeniem zaplecza rekreacyjnego z przeznaczeniem na Plenerowe Centrum Aktywności Lokalnej w Małym Czystym	Stanowisko ds. gospodarki nieruchomościami, ochrony danych osobowych i informatyzacji
Budowa miejsca rekreacji w miejscowości Rybieniec	Stanowisko ds. gospodarki nieruchomościami, ochrony danych osobowych i informatyzacji
Działania infrastrukturalne przyczyniające się do rewitalizacji społeczno – gospodarczej miejscowości wiejskich	Urząd Gminy
Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne	Gmina Stolno
Kształtowanie przestrzeni publicznej	Gmina Stolno
Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego	Gmina Stolno
Budowa lub modernizacja dróg lokalnych	Gmina Stolno
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	Gmina Stolno
Budowa, przebudowa i remonty sieci kanalizacyjnej i wodociągowej oraz infrastruktury powiązanej na terenie Gminy Stolno	Gmina Stolno

Cel strategiczny 2 - Wzrost aktywności społeczno – gospodarczej	
Montaż instalacji do produkcji energii elektrycznej i ciepłej z OZE w budynkach użyteczności publicznej w Gminie Stolno	Urząd Gminy
Montaż kolektorów słonecznych na budynkach prywatnych, gmina Stolno	Urząd Gminy, mieszkańcy
Montaż paneli fotowoltaicznych na budynkach prywatnych, gmina Stolno	Urząd Gminy, mieszkańcy
Wymiana kotłów węglowych na kotły gazowe	Mieszkańcy
Wymiana 100 kotłów węglowych na 100 kotłów węglowych retortowych	Mieszkańcy
Wymiana 20 kotłów węglowych na 20 kotłów na biomasę i Pompy ciepła	Mieszkańcy
Termomodernizacja 130 budynków	Mieszkańcy
Doposażenie pracowni przedmiotowych w pomoce dydaktyczne	Szkoły gminne / Urząd Gminy
Doposażenie przedszkoli oraz oddziałów przedszkolnych w nowoczesne pomoce naukowe	Szkoły gminne /Urząd Gminy
Podnoszenie poziomu jakości nauczania w Szkołach Gminnych	Szkoły gminne/ Urząd Gminy
Podnoszenie kwalifikacji zawodowych oraz rozwój umiejętności i wiedzy kadry pedagogicznej w Szkołach Gminnych	Szkoły gminne / Urząd Gminy
Organizacja zajęć pozalekcyjnych rozwijających umiejętności i zainteresowania uczniów szkół gminnych	Szkoły gminne / Urząd Gminy
Budowa elektrowni wiatrowych na terenie gminy, w miejscowościach: Stolno, Gorzuchowo, Robakowo, Małe Czyste, Sarnowo, Klęczkowo, Trzebiełuch	Inwestorzy
Doposażenie świetlic wiejskich	Urząd Gminy
Organizacja pomocy społecznej osobom niepełnosprawnym i nie objętych ustawą o pomocy społecznej	Urząd Gminy
Domowa opieka hospicyjna	Urząd Gminy
Organizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży oraz upowszechnienia kultury fizycznej i sportu	Urząd Gminy
Aktywizacja społeczna, zawodowa i edukacyjna osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia w Gminie Stolno	GOPS / Gmina Stolno
Działania na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia, w zakresie wdrożenia rozwiązań z obszaru aktywnej integracji o charakterze środowiskowym oraz działania wspierające rozwiązania w zakresie organizowania społeczności lokalnej i animacji społecznej	GOPS / Gmina Stolno
Aktywni seniorzy – klub samopomocy	GOPS / Gmina Stolno
Promocja, wsparcie i rozwój rodzinnej pieczy zastępczej	GOPS / Gmina Stolno
Centrum Integracji i aktywizacji	GOPS / Gmina Stolno
Wsparcie na rzecz poprawy dostępu do usług opiekuńczych nad osobami niepełnosprawnymi i	GOPS / Gmina Stolno

zależnymi	
Aktywizacja osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym w szczególności rodzin z problemem opiekuńczo – wychowawczym – Program „Szczęśliwa rodzina”	GOPS / Gmina Stolno
Rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów szkół gminnych	GOPS / Gmina Stolno
Podnoszenie kwalifikacji pracowników administracji	Gmina Stolno
Informatyzacja usług administracji publicznej	Gmina Stolno
Rozszerzenie oferty edukacyjnej dla dzieci w wieku przedszkolnym (dzieci w wieku od 2,5 do 6 lat) w szkołach na terenie Gminy Stolno	Gmina Stolno
Rozszerzenie oferty edukacyjnej dla uczniów szkół podstawowych w szkołach na terenie Gminy Stolno	Gmina Stolno
Cel strategiczny 3 - Wzrost atrakcyjności gminy	
Organizacja imprez o charakterze promocyjnym i kulturalnym, m.in.: - Dożynki - Festyny wiejskie we wszystkich trzynastu sołectwach - Turnieje piłki nożnej - Turnieje tenisa stołowego - Turnieje piłki siatkowej plażowej - Szachy - Festyn ruchowo rekreacyjny dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z okazji dnia dziecka – współpraca Gminy Stolno i Stowarzyszenia Inicjatywa Stolno - Konkursy tematyczne – np. Walentynka, konkurs recytatorski z okazji Święta Pluszowego Misia Konkursy Dożynkowe- np. Najlepsze wino, najlepsza nalewka, serweta, nowe życie odpada - Dzień Seniora - Mikołajki dla najmłodszych - Wigilia dla osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych - działania na rzecz osób niepełnosprawnych - działania na rzecz integracji i aktywizacji mieszkańców gminy	Urząd Gminy / GBP/ GOPS/ Sołectwa/ Stowarzyszenia/ itd.

ŹRÓDŁO: URZĄD GMINY W STOLNIE

Z powyższej tabeli wynika, że największe nakłady poniesie gmina na realizację celu pierwszego strategicznego planu działania, jakim jest rozwój infrastruktury technicznej, kulturalnej, edukacyjnej, zdrowotnej, turystycznej i rekreacyjnej. Jest to prawidłowy sposób działania. Zadania zaplanowane w celu realizacji tego celu będą miały konsekwencje dla osiągnięcia pozostałych celów strategicznych. Zaplanowano tutaj także remonty placówek edukacyjnych, budowę obiektów sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych, które będą miały wpływ na podnoszenie jakości kształcenia młodzieży. Zaplanowano również działania podnoszące atrakcyjność inwestycyjną gminy.

7. System realizacji strategii

W proces realizacji strategii będą zaangażowane wszystkie jednostki organizacyjne Gminy Stolno. Realizacja strategii będzie opierała się na tworzeniu zadań operacyjnych na najbliższy rok budżetowy oraz monitorowanie mierników osiągnięcia celu strategicznego. Osiągnięcie celów strategii będzie możliwe jedynie dzięki szerokiej współpracy władz gminy z mieszkańcami. Niezbędne będzie również pozyskiwanie wielorakich źródeł finansowania na zaplanowane działania gminy.

Niezbędnymi działaniami na etapie wdrażania strategii będzie ustalanie planów operacyjnych. Będą na nie składały się szczegółowe działania powierzane poszczególnym jednostkom operacyjnym gminy. Monitorowanie przebiegu wdrażania strategii będzie polegało jednocześnie na sprawdzaniu osiągnięcia celów operacyjnych (sprawozdania z realizacji zadań) jak również na sprawdzaniu etapu wdrożenia strategii. Do monitorowania rezultatów strategii powinny być zaangażowane jednocześnie poszczególne komórki urzędu gminy, jednostki organizacyjne gminy jak również organizacje społeczne i mieszkańcy gminy. Właściwe na etapie wdrażania i planowania działań operacyjnych będzie przeprowadzanie konsultacji społecznych. Uwagi zgłaszane przez społeczeństwo powinny być brane pod uwagę ze względu na fakt, iż wprowadzane w gminie zmiany dotyczą przede wszystkim jej mieszkańców. Priorytetem przeprowadzanych w gminie inwestycji powinno być osiągnięcie celu nadrzędnego strategii, jakim jest Rozwój społeczno – gospodarczy gminy Stolno i podniesienie poziomu życia mieszkańców przy zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju.

Procedury wdrażania, monitorowania i aktualizacji zawierają listę działań, których podjęcie ma na celu ułatwienie realizacji Strategii Rozwoju Gminy Stolno oraz umożliwienie stałego monitorowania i dostosowywania zapisów Strategii do zmieniających się warunków otoczenia społeczno - gospodarczego. Proces wdrażania Strategii jest rozpatrywany na trzech głównych poziomach:

- organizacyjnym
- merytorycznym
- społecznym.

7.1. Poziom organizacyjny

W proces realizacji strategii będą zaangażowane wszystkie jednostki organizacyjne Gminy Stolno. Realizacja strategii będzie opierała się na tworzeniu zadań operacyjnych na najbliższy rok budżetowy oraz monitorowanie mierników osiągnięcia celu strategicznego. Osiągnięcie celów strategii będzie możliwe jedynie dzięki szerokiej współpracy władz gminy z mieszkańcami. Niezbędne będzie również pozyskiwanie wielorakich źródeł finansowania na zaplanowane działania gminy.

Niezbędnymi działaniami na etapie wdrażania strategii będzie ustalanie planów operacyjnych. Będą na nie składały się szczegółowe działania powierzane poszczególnym komórkom operacyjnym urzędu gminy. Monitorowanie przebiegu wdrażania strategii będzie polegało jednocześnie na sprawdzaniu osiągnięcia celów operacyjnych (sprawozdania z realizacji zadań) jak również na sprawdzaniu etapu wdrożenia strategii. Do monitorowania rezultatów strategii powinny być zaangażowane jednocześnie poszczególne komórki urzędu gminy, jednostki organizacyjne gminy, jak również organizacje

Strona | 68

społeczne i mieszkańcy gminy. Właściwe na etapie wdrażania i planowania działań operacyjnych będzie przeprowadzanie konsultacji społecznych. Uwagi zgłaszane przez społeczeństwo powinny być brane pod uwagę ze względu na fakt, iż wprowadzane w gminie zmiany dotyczą przede wszystkim jej mieszkańców. Priorytetem przeprowadzanych w gminie inwestycji powinno być osiągnięcie celu nadrzędnego strategii, jakim jest Rozwój społeczno – gospodarczy gminy Stolno i podniesienie poziomu życia mieszkańców przy zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju.

Strategia proponuje przede wszystkim zadania, które stanowią wyzwania dla całej społeczności lokalnej i wszystkich instytucji działających na polu aktywizacji mieszkańców gminy, które mogą być partnerami administracji samorządowej w procesie wdrażania. Tak realizowana zasada partnerstwa jest jednym z fundamentalnych elementów polityki strukturalnej Unii Europejskiej.

Jednak wdrażanie Strategii, zawierającej zadania będące w kompetencjach wielu podmiotów, wymaga ścisłej koordynacji i współpracy pomiędzy zainteresowanymi stronami. Stąd też efektywność realizacji celów wyodrębnionych w Strategii, w dużej mierze będzie efektywnego zarządzania, które musi mieć swoje umocowanie prawne w ramach struktur urzędu gminy. Umieszczenie nadzoru nad wdrażaniem zapisów dokumentu w strukturze organizacyjnej musi być jasne i związane z decyzyjnością.

Na poziomie organizacyjnym określa się także systemy i procedury działań związane z corocznymi przeglądami strategii i wynikającymi z nich rekomendacjami m.in. dla budżetu gminy. Poziom organizacyjny obejmuje również zagadnienia pozyskiwania funduszy na realizację zadań zapisanych w Strategii. Powinno być przewidziane pozyskanie środków z budżetu własnego Gminy jak i ze źródeł zewnętrznych – krajowych, międzynarodowych i unijnych programów. Przegląd tych źródeł pod kątem realizacji zadań ze strategii będzie jednym z kluczowych czynników sukcesu.

Pod względem organizacyjnym każde zadanie powinno posiadać mierzalny cel określony w konkretnej perspektywie czasowej z uwzględnieniem „kamieni milowych”, niezbędne do realizacji zasoby (ludzkie, techniczne, finansowe), oraz jednostkę odpowiedzialną za wdrożenie danego zadania.

7.2. Poziom merytoryczny

Poziom merytoryczny obejmuje wdrażanie i monitorowanie realizacji celów zapisanych w Strategii Rozwoju Gminy Stolno, przegląd zapisów Strategii i ich aktualizację. W konsekwencji systematycznych działań wdrożeniowych i monitorujących osiągnięte zostaną cele operacyjne (średniookresowe) i strategiczne (długookresowe). Na tym poziomie istotne jest skoordynowanie działań z innymi dokumentami strategicznymi gminy, takimi jak: Plan gospodarki odpadami, Strategia rozwiązywania problemów społecznych, Lokalna strategia rozwoju, Program ochrony środowiska, Założenia do planu zaopatrzenia gminy w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, Plan Gospodarki Niskoemisyjnej, Gminny Program Rewitalizacji.

Ponadto na poziomie merytorycznym na bieżąco weryfikowane jest czy działania zaplanowane w Strategii przynoszą zamierzone rezultaty. W wypadku, kiedy na skutek zmiany sytuacji społeczno-

gospodarczej część podejmowanych działań okaże się nieadekwatna w stosunku do celów należy je zmienić. Priorytetem jest realizacja celów.

7.3. Poziom społeczny

Poziom społeczny dotyczy upowszechniania zapisów Strategii wśród społeczności lokalnej oraz pozyskiwania partnerów (lokalnych i zewnętrznych) dla realizacji zadań Strategii. Głównym adresatem zapisów Strategii są mieszkańcy gminy, a w szczególności:

- Mieszkańcy
- Radni gminni, pracownicy urzędu gminy i gminnych jednostek organizacyjnych,
- Posłowie i senatorowie reprezentujący w parlamencie region kujawsko – pomorski oraz radni Sejmiku Wojewódzkiego, związani z regionem,
- Przedsiębiorcy, przedstawiciele sektora gospodarczego, instytucje otoczenia biznesu, instytucje szkoleniowe z regionu,
- Sektor finansowy – banki, instytucje pożyczkowe i kredytowe,
- Wyższe uczelnie z terenu subregionu,
- Organizacje pozarządowe z terenu gminy, Powiatowy Urząd Pracy, placówki edukacyjne.

W celu pozyskania akceptacji społecznej dla proponowanych projektów i działań niezbędna jest:

ściśła współpraca władz gminy z sektorem pozarządowym - organizacjami społecznymi (kontraktowanie usług publicznych, partnerstwo w realizacji zadań i pozyskiwaniu środków zewnętrznych);

- ściśła współpraca władz gminy z sektorem gospodarczym (przedsięwzięcia publiczno-prywatne, wspólna promocja samorządu i przedsiębiorców, monitorowanie potrzeb lokalnych pracodawców);
- ściśła współpraca władz gminy z instytucjami sektora turystycznego, prowadzącymi działalność na terenie gminy Stolno;
- budowanie konsensusu wokół projektów rozwojowych także poza obszarem gminy, zarówno z władzami sąsiednich gmin, jak i gestorami bazy turystycznej i lokalnymi liderami;
- systematyczne zamieszczanie informacji w mediach (lokalnych, regionalnych, Internecie) o podejmowanych zadaniach strategicznych i promocyjnych – przygotowywanie notatek prasowych z realizowanych zadań, zapraszanie na imprezy lokalne i ponadlokalne;
- spotkania publiczne z mieszkańcami gminy – przekazywanie obiektywnej informacji mieszkańcom oraz pozyskiwanie informacji zwrotnej (pomysły, sugestie mieszkańców, monitorowanie potrzeb mieszkańców i przybywających gości).

Ważnym adresatem Strategii Rozwoju Gminy Stolno jest również otoczenie gminy, szczególnie:

- Sąsiednie gminy,
- Powiat chełmiński
- Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
- Wojewoda Kujawsko-Pomorski,

- Organizacje samorządu gospodarczego o ponadlokalnym zasięgu,
- Organizacje rządowe, samorządowe i pozarządowe o ponadlokalnym zasięgu (regionalnym i krajowym);
- Potencjalni inwestorzy zainteresowani inwestycjami w gminie,
- Zagraniczni partnerzy samorządowi gminy.

Spisy

Spis map

Mapa 1. Położenie gminy Stolno na tle kraju.....	4
Mapa 2. Lokalizacja Gminy Stolno na tle województwa	5
Mapa 3. Gmina Stolno na tle powiatu.....	5
Mapa 4. Plan gminy Stolno.....	5
Mapa 5. Stopa bezrobocia rejestrowanego (2013).....	18
Mapa 6. Stolno na mapie wykluczenia cyfrowego	48

Spis fotografii

Fotografia 1. Zespół dworsko-parkowy w Grubnie	7
Fotografia 2. Sarnowo Kościół parafialny p.w. Św. Marcina	8
Fotografia 3. Wabcz. Kościół parafialny p.w. Św. Bartłomieja	8

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy w latach 2005 - 2014	12
Wykres 2. Liczba mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego (w tys.).....	13
Wykres 3. Liczba mieszkańców Polski (w tys.)	13
Wykres 4. Prognoza liczby mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego (w tys.).....	14
Wykres 5. Prognoza liczby mieszkańców Polski (w tys.)	14
Wykres 6. Saldo migracji w Gminie Stolno.....	15
Wykres 7. Liczba osób bezrobotnych w Gminie Stolno.....	16
Wykres 8. Struktura bezrobotnych ze względu na wiek w woj. kujawsko-pomorskim (2014).....	17
Wykres 9. Struktura bezrobotnych ze względu na wykształcenie w woj. kujawsko-pomorskim (2014)	17
Wykres 10. Struktura bezrobotnych ze względu na długość pozostawania bez pracy w woj. Kujawsko-pomorskim (2014)	18
Wykres 11. Liczba przestępstw w Polsce	19
Wykres 12. Liczba przestępstw w woj. kujawsko-pomorskim	19
Wykres 13. Wskaźnik zagrożenia przestępczością kryminalną w miastach wojewódzkich (na 100 tys. mieszkańców).....	20
Wykres 14. Liczba ofiar przemocy domowej w Polsce.....	21
Wykres 15. Liczba przestępstw z udziałem nieletnich w Polsce	21
Wykres 16. Liczba przestępstw z udziałem nieletnich w woj. kujawsko-pomorskim	22
Wykres 17. Liczba podmiotów gospodarczych w Gminie Stolno w latach 2009-2014	23
Wykres 18. Procentowy udział formy prowadzonej działalności gospodarczej w sektorze prywatnym na terenie Gminy Stolno w roku 2014.....	24
Wykres 19. Procentowy udział pozostałych form prowadzenia działalności gospodarczej w sektorze prywatnym w woj. kujawsko-pomorskim w roku 2014	25

Wykres 20. Procentowy udział pozostałych form prowadzenia działalności gospodarczej w sektorze prywatnym w Polsce w roku 2014 roku	25
Wykres 21. Procentowy udział pozostałych form prowadzenia działalności gospodarczej w sektorze prywatnym w powiecie chełmińskim w roku 2014 roku.....	26
Wykres 22. Struktura gruntów w Gminie Stolno.....	27
Wykres 23. Wydatki Gminy Stolno oraz gmin wiejskich województwa kujawsko-pomorskiego na oświatę i wychowanie oraz na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2014.....	28
Wykres 24. Komputeryzacja w gimnazjach w Gminie Stolno w roku 2015	31
Wykres 25. Komputeryzacja szkół podstawowych na terenie Gminy Stolno w roku 2015	31
Wykres 26. Porównanie silnych stron gminy Stolno	40
Wykres 27. Porównanie szans rozwoju gminy Stolno	42
Wykres 28. Porównanie słabych stron gminy Stolno	43
Wykres 29. Porównanie zagrożeń rozwoju gminy Stolno	45

Spis tabel

Tabela 1. Stan ludności w gminie Stolno	11
Tabela 2. Ludność gminy Stolno - wskaźniki	11
Tabela 3. Zasoby mieszkaniowe w gminie.....	29
Tabela 4. Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne	30
Tabela 5. Pomniki przyrody na terenie gminy Stolno.....	33
Tabela 6. Drogi powiatowe na terenie gminy Stolno	34
Tabela 7. Sieć elektroenergetyczna na terenie gminy	35
Tabela 8. Analiza SWOT.....	37
Tabela 9. Analiza silnych stron gminy Stolno	40
Tabela 10. Analiza szans rozwoju gminy Stolno	41
Tabela 11. Analiza słabych stron gminy Stolno	43
Tabela 12. Analiza zagrożeń rozwoju gminy Stolno	44
Tabela 13. Hierarchia dokumentów strategicznych, z którymi powiązana jest Strategia rozwoju Gminy Stolno	52
Tabela 14. Struktura celów strategii Gminy Stolno	60
Tabela 15. Zadania zaplanowane w ramach realizacji celów strategii.....	63

Uzasadnienie

Strategia Rozwoju Gminy Stolno na lata 2011-2020 z perspektywą do 2023 roku, zwana dalej Strategią przyjęta Uchwałą Nr XXXVIII/237/2010 Rady Gminy Stolno z dnia 21.09.2010 r. z późn.zm. wprowadzonymi Uchwałą Nr XIII/93/2015 Rady Gminy Stolno z dnia 30.12.2015 r. w/s przyjęcia aktualizacji Strategii Rozwoju Gminy Stolno na lata 2011-2020 z perspektywą do 2023 roku jest dokumentem strategicznym, obejmującym swoim zasięgiem cały obszar administracyjny Gminy Stolno. Opisuje kierunki działań strategicznych na lata 2011-2020 z perspektywą do 2023 roku, zmierzające do rozwoju Gminy Stolno. Mając powyższe na względzie koniecznym jest, aby wszelkie inwestycje na terenie Gminy Stolno w szczególności te których investorem jest JST, mające wpływ na osiągnięcie celów strategicznych i wynikające z potrzeb mieszkańców Gminy Stolno, były ujęte w Strategii. Niniejszym dokumentem zaktualizowany został m.in. wykaz planowanych działań. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa wystąpiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z wnioskiem o odstąpienie od konieczności przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowiska dla aktualizacji Strategii. Oba organy wyraziły zgodę na odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla zaktualizowanej Strategii. W dniach od 24.08.2017 r. do 08.09.2017 r. przeprowadzone zostały konsultacje społeczne projektu aktualizacji Strategii. Konsultacje zostały przeprowadzone zgodnie z Uchwałą Nr XXVI/189/2017 Rady Gminy Stolno z dnia 21.04.2017 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Stolno. Do projektu aktualizacji Strategii nie zgłoszono uwag. Mając powyższe na względzie zachodzi konieczność podjęcia przedmiotowej uchwały.

